



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 92/08-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. apríla 2008 predbežne prerokoval sťažnosť E. V., H., zastúpenej advokátkou JUDr. O. Š., H., vo veci namietaného porušenia základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva prejaviť vlastný názor podľa čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa rozsudkami Okresného súdu Humenné sp. zn. 19 P 399/2006 z 19. decembra 2006 a Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10 CoP 2/2007 z 22. mája 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. V. o d m i e t a ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. augusta 2007 doručená sťažnosť E. V. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie

podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva prejsť svoj vlastný názor podľa čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa rozsudkami Okresného súdu Humenné (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 19 P 399/2006 z 19. decembra 2006 a Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 10 CoP 2/2007 z 22. mája 2007.

Zo sťažnosti vyplýva, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 19 P 399/2006 z 19. decembra 2006 bol upravený styk matky ... s maloletým W. V., nar. ... (ďalej aj „maloletý“), ktorý bol predtým zverený iným rozhodnutím okresného súdu do náhradnej výchovy sťažovateľky ako starej matky.

Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka odvolanie, krajský súd ho však rozsudkom sp. zn. 10 CoP 2/2007 z 22. mája 2007 potvrdil. Rozhodnutie okresného súdu v spojení s rozhodnutím krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 25. júna 2007.

Sťažovateľka navrhovala maloletého v konaní vypočúť, ale tento jej návrh nebol akceptovaný. Postupom všeobecných súdov, ktoré odmietli maloletého vypočúť a znemožnili mu tým formulovať svoje vlastné názory, došlo podľa nej k porušeniu označených základných práv maloletého podľa ústavy, práv podľa dohovoru a podľa Dohovoru o právach dieťaťa.

Proti rozhodnutiu krajského súdu sp. zn. 10 CoP 2/2007 z 22. mája 2007 sťažovateľka podala dovolanie na Najvyššom súde Slovenskej republiky.

Z opatrnosti a pre prípad, keby bolo dovolanie posúdené ako neprípustné, podala zároveň v zákonnej lehote aj sťažnosť ústavnému súdu.

Sťažovateľka žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených základných práv maloletého dieťaťa podľa ústavy a práv podľa dohovoru a podľa Dohovoru o právach dieťaťa, a to v súvislosti s jeho právom prejsť svoj vlastný názor, slobodne sa vyjadriť k záležitosti týkajúcej sa jeho života, resp. slobodne sa

rozhodnúť, kde a s kým chce žiť, v predmetných konaniach vedených na okresnom súde a krajskom súde. Zároveň žiada, aby ústavný súd zrušil rozsudok okresného súdu sp. zn. 19 P 399/2006 z 19. decembra 2006 a krajského súdu sp. zn. 10 CoP 2/2007 z 22. mája 2007 a priznal jej úhradu trov konania v sume 3 920 Sk.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľka nie je oprávnená na podanie predmetnej sťažnosti.

Stabilnou súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je názor, že fyzická osoba alebo právnická osoba môže uplatňovať ochranu na ústavnom súde v zásade iba v prípade, ak ide o ochranu jej základných práv alebo slobôd (m. m. III. ÚS 301/04).

Čo sa týka oprávnenej osoby na podanie sťažnosti, ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že domáhať sa ochrany základných práv na súde môže fyzická osoba alebo právnická osoba, ak ide o ochranu jej základných práv. Namietat' porušenie práv inej osoby môže iba zákonný zástupca takej osoby. Zákonný zástupca v takom prípade môže namietat' porušenie práv, dokiaľ zákonné zastúpenie trvá, ak to nie je v rozpore s účelom zastúpenia (m. m. II. ÚS 246/04).

Podstatou sťažnosti sťažovateľky je to, že v konaní o návrhu matky na úpravu jej styku s maloletým dieťaťom, ktorého zastupoval kolízny opatrovník (Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v H.), vedenom aj za účasti sťažovateľky, nebolo vyhovené návrhu sťažovateľky na vypočutie maloletého, čím podľa nej postupom všeobecných súdov došlo k porušeniu označených základných práv maloletého podľa ústavy, práv podľa dohovoru a podľa Dohovoru o právach dieťaťa.

Z uvedeného teda vyplýva, že sťažnosť podala fyzická osoba (stará matka maloletého), ktorá namietala porušenie základných práv maloletého W. V., nar. ..., ktorý jej bol zverený do opateru. K porušeniu základných práv maloletého W. V. malo dôjsť v konaní o úpravu styku maloletého s jeho matkou.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka nie je v okolnostiach prípadu aktívne vecne legitimovaná na podanie tejto sťažnosti, pretože ňou namietané porušenie základných práv sa týka maloletého W. V., nar. ..., ktorý rovnako ako sťažovateľka bol tiež účastníkom konania vedeného pred všeobecnými súdmi, pričom sťažovateľka nie je jeho zákonnou zástupkyňou.

Z týchto dôvodov ústavný súd v súlade s ústavou a zákonom o ústavnom súde a s prihliadnutím na svoju doterajšiu rozhodovaciu činnosť odmietol sťažnosť, pretože

ústavný súd v prípadoch, ak sťažnosť podala fyzická osoba odlišná od fyzickej osoby, ktorá je nositeľom základných práv a slobôd, porušenie ktorých sa sťažnosťou namieta, považuje sťažnosť spravidla za podanú zjavne neoprávnenou osobou podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2008